

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
<https://consiliuaudiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
<https://consiliuaudiovizual.md>

DECIZIA nr. 323
din 28 octombrie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, urmare a petiției directoarei Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, Ecaterina Gîncotă

La 04 octombrie 2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a recepționat petiția nr. 162 din aceeași dată din partea directoarei Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, Ecaterina Gîncotă. Petiționara solicită CA să examineze calitatea și veridicitatea reportajului realizat de „TVR Moldova” în 29.09.2022, ora 18.00.

Ecaterina Gîncotă menționează că subiectul abordat de reporterul „TVR Moldova” în cadrul interviului din incinta spitalului a fost legat de proiectul de hotărâre, elaborat de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, care prevede majorarea din bugetul statului cu 25% a cheltuielilor de alimentație a bolnavilor internați în instituțiile medicale. Totodată, s-a discutat amănunțit despre meniul, suma per persoană și banii care vor fi alocați de către Ministerul Sănătății.

Petenta a mai adăugat că asistenta medicală dieteticiană a descris meniul desfășurat a unui copil, fiind format din 5 mese pe zi, dar în cadrul reportajului informația a fost interpretată necorespunzător. Reporterul „TVR Moldova”, Malvina Cojocari, pe parcursul întregului interviu, în mod insistent, a adresat întrebări provocatoare, încercând să caute latura negativă cu referire la hotărârea Ministerului Sănătății, interesându-se dacă se va face față hotărârii aprobate și, totodată, își exprima nemulțumirea personală, încercând astfel să provoace colaboratorii centrului.

Totodată, dna Gîncotă spune că, în cadrul subiectului, au fost difuzate secvențe video a unor persoane străine (pacienți ai altor instituții), care își exprimau nemulțumirea față de alimentația în spitale. Din discuția bărbaților s-a subînțeles că Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii abia de reușește să potolească foamea pacienților, nu le oferă apă potabilă, astfel, fiind ponegrită reputația centrului medical. Petenta a mai adăugat că, în cadrul filmărilor, au fost intervievate și mamele copiilor cu dizabilități, care și-au exprimat mulțumirea față de alimentația bogată, sănătoasă și gustoasă. Dar, cu părere de rău, informația a fost ignorată și nu a fost inclusă în știre (drept dovadă petiționara a anexat înregistrările cu colaboratorii centrului la toate cele 4 interviuri oferite).

În acest context, Ecaterina Gîncotă mai menționează că reportajul a început cu denumirea și pozele centrului și a continuat cu interviuri oferite de persoane din incinta altor instituții medicale (Institutul de Urgență), fără a fi menționat acest lucru. Astfel, imaginea instituției a fost știrbită, fapt care a provocat nenumărate apeluri telefonice din partea foștilor și prezenților beneficiari.

Pentru informare suplimentară, petiționara susține că Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii beneficiază de alocații bugetare bune pentru alimentația pacienților și a mamelor (duble, comparativ cu ce oferă IMSP subordonat CNAM).

În contextul celor enunțate, Ecaterina Gîncotă roagă CA să întreprindă măsurile necesare în legătură cu informația eronată, difuzată de serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, în cadrul buletinului informativ din 29 septembrie 2022, ora 18:00.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, CA a solicitat, prin scrisoarea nr. 1415 din 07 octombrie 2022, furnizorului de servicii media „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, prezentarea opiniei referitor la cele invocate în petiție, cât și a înregistrărilor video ale buletinului informativ din 29 septembrie 2022, ora 18:00.

Astfel, prin scrisoarea nr. 110373 din 10 octombrie 2022, furnizorul de servicii media „Societatea Română de Televiziune” a comunicat CA următoarele: *„Cu privire la petiția formulată de doamna Gîncotă Ecaterina de la Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii, considerăm că reportajul respectă rigorile profesionale.*

Astfel, în punctul de vedere pe care l-am solicitat Coordonatorului editorial al „TVR Moldova” și responsabilului Departamentului Știri, sunt precizate următoarele: „Informațiile sunt prezentate clar, se regăsesc și aspectele pozitive (situația mai bună existentă în Centrul de reabilitare pentru copii față de cea din alte unități similare, declarațiile unor pacienți mulțumiți de hrana primită), iar amprenta: negativă care i se reproșează nu este decât reflectarea realității existente în acest domeniu, abordată - firesc - prin ochiul critic al jurnalistului.

Mesajul din acest reportaj privind alimentația pacienților din spitale nu a fost denaturat, așa cum este invocat în petiție. Subiectul face referire la o hotărâre a Guvernului de a majora alocația pentru alimentația în spitale pentru 10% din instituțiile medicale și abordează, în general, finanțarea slabă la capitolul alimentația bolnavilor.

Reportajul începe cu exemplul Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii unde situația este bună în comparație cu alte spitale și unde bugetul este mai mare, iar în a doua parte se vorbește și despre situația altor spitale unde apar și mărturii ale pacienților.

Nemulțumirea directorului Centrului, Ecaterina Gîncotă, este că Instituția pe care o conduce a fost asociată cu alte spitale, că nu au intrat pe post toate interviurile luate și că reporterul nu a specificat în știre de la care spital erau mărturiile pacienților. Jurnaliștii TVR Moldova au discutat personal cu dna Gîncotă și i-au explicat că jurnalistice, nu e o abordare incorectă, cele mai multe reportaje sunt tocmai astfel construite și pornesc de la punerea în temă a problemei, ulterior, fiind abordat, pe larg, subiectul”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a efectuat monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” prin prisma celor invocate în petiția dnei Ecaterina Gîncotă.

Rezultatele monitorizării au atestat că în data de 29 septembrie 2022, ora 18.00, în cadrul telejurnalului, serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” a difuzat subiectul *„Bolnavii din spitale riscă să rămână flămânzi”.*

În debut, moderatorul susține următoarele: *„20 de lei, acesta este bugetul pentru meniul zilnic al unui bolnav internat într-un spital din Republica Moldova. De cele mai multe ori pacienții abia de reușesc să-și amăgească foamea. Potrivit administratorilor de spitale fărfurii unui bolnav riscă să rămână și mai goală în urma creșterii prețurilor din ultimele luni. Chiar dacă astăzi guvernul a decis majorarea alocației pentru hrana din spitale, de creșterea cu 25 la sută vor beneficia doar 10 la sută din instituțiile medicale.”*

Prin urmare, reporterul vine cu mai multe detalii, menționând că „*La Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii sunt internați pacienți cu necesități speciale. De rând cu medicația, și alimentația este un factor important pentru reabilitarea bolnavilor. Instituția este printre puținele cu un buget pentru alimentație ce depășește 40 de lei pentru o persoană. Aici pacienții sunt hrăniți de 5 ori pe zi.*” În acest context, a fost prezentată o secvență video în care a fost interviuată bucătăreasa Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, Vera, care a vorbit despre meniul alimentar pregătit pentru pacienții internați: „*La felul întâi borș cu sfeclă și varză, la felul doi pregătim mazăre și la felul trei –Beef Stroganoff.*”

Prin urmare, reporterul a mai specificat că „*administrația Centrului de Reabilitare spune, însă, că cei 41 de lei pentru meniul zilnic al unui bolnav sunt insuficienți. Situația a devenit mai gravă odată cu explozia prețurilor produselor alimentare. Donațiile agenților economici au fost colacul de salvare*”. În continuare, a fost prezentată declarația dnei Natalia Zabolotnâi, specialist în achiziții publice din cadrul Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, care a menționat că; „*Actul normativ prin care sunt aprobate normele de cheltuieli pentru alimentația copiilor pentru instituțiile medicale care sunt finanțate de la bugetul de stat este din 2006. Această creștere a normelor de cheltuieli este insuficientă.*” De asemenea, Galina Grigoriță, dietician la Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii a precizat că: „*Problema e în costul meniului, dacă nouă Ministerul ne aprobă numai 51 pentru viitor, dar astăzi un meniu pentru copil costă 60 și.....iată asta e cea mai mare problemă. La moment, clar că încă putem ieși din situație cu ajutorul donațiilor, dar dacă încă se mai ridică prețurile, da, este riscul de a apărea problema – lipsa produselor.*”

În continuare reporterul a adăugat că: „*Proiectul guvernului de majorare a alocației pentru hrana bolnavilor vizează doar 7 instituții publice sanitare pentru copii din Republica Moldova din totalul de 70. Între timp, pacienții își amăgesc foamea cu un borș, terci și ceai cu biscuiți – meniul clasic din spitale.*” Comentariul reporterului a fost completat cu declarațiile a trei persoane necunoscute, intervievate pe teritoriile unor instituții medicale, care au susținut următoarele: prima persoană – „*este mâncare, dar nu are sare, nici un fel de gust n-are*”; a 2-a persoană – „*Ne dă borș, cașă, când și cum*”; a 3-a persoană – „*Pe mine m-a rugat să aduc apă, cred că e lipsă de apă*”; a 4-a persoană – „*Noi putem să ne mulțumim că este alimentație, pacientul nu stă flămând și mănâncă ok*”.

Potrivit reporterului: „*Autoritățile recunosc faptul că majorarea cu 25 la sută a alocației pentru alimentația bolnavilor din spitale este insuficientă. Purtătorul de cuvânt al Ministerului Sănătății, Alexandru Roșca, ne-a spus că nu se cunoaște, însă, când vor fi finanțate suplimentar și celelalte instituții. Proiectul va intra în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial*”.

Urmare a monitorizării, se constată că subiectul abordat de serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” se axează pe proiectul de hotărâre, elaborat de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, care prevede majorarea cu 25% a cheltuielilor pentru alimentația bolnavilor internați în instituțiile medicale.

Astfel, în conținutul subiectului se relatează că această majorare ar fi nesemnificativă și nu ar oferi o alimentație variată bolnavului internat, mai mult, unele spitale duc lipsă de apă și alimente.

În debutul subiectului, afirmația moderatorului precum că „*20 de lei este bugetul pentru meniul zilnic al unui bolnav internat într-un spital din Republica Moldova. De cele mai multe ori pacienții abia de reușesc să-și amăgească foamea. Potrivit administratorilor de spitale fărfură unui bolnav riscă să rămână și mai goală în urma creșterii prețurilor din ultimele luni. Chiar dacă*

astăzi Guvernul a decis majorarea alocației pentru hrana din spitale, de creșterea cu 25 la sută vor beneficia doar 10 la sută din instituțiile medicale”.

Astfel, din reportaj nu este clară sursa de informare, potrivit căreia furnizorul a dedus că *„20 de lei este bugetul pentru meniul zilnic al unui bolnav internat într-un spital din Republica Moldova”*, precum și declarația că *„De cele mai multe ori pacienții abia de reușesc să-și amăgească foamea”*.

Informația mediatizată nu a fost suficient documentată și relatată într-un mod clar. Drept confirmare a acestor opinii, „TVR Moldova” a prezentat declarațiile unor persoane necunoscute, intervievate pe teritoriile unor instituții medicale, care au spus că *„este mâncare, dar nu are sare, nici un fel de gust n-are”*; *„Ne dă borș, cașă, când și cum”*; *„Pe mine m-a rugat să aduc apă, cred că e lipsă de apă”*. Totodată, centrele medicale, la care intervievații au făcut referire invocând lipsa de apă, mâncarea fără gust etc. nu au fost precizate în subiect, iar în cadrul programelor audiovizuale de știri exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, întru formarea unei opinii corecte a consumatorilor de servicii media.

La fel și declarația *„potrivit administratorilor de spitale farfuria unui bolnav riscă să rămână și mai goală în urma creșterii prețurilor din ultimele luni”* nu a fost însoțită de comentariile unor administratori de spitale, care ar fi confirmat cele relatate.

În acest context, este de menționat că, potrivit prevederilor art. 13 alin. (4) din CSMA: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii”*.

În cadrul dezbaterilor publice, prin aplicația viber, a intervenit reprezentantul serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, Mihai Rădulescu, care a menționat că în opinia sa, reportajul a întrunit toate condițiile privind reflectarea loială a situației legate de alimentarea din cadrul instituțiilor medicale. Totodată, Mihai Rădulescu a specificat faptul că reportajul are minusurile lui, nu este nici pe departe perfect, dar, în cazul dat, materialul reflectă situația reală din spitale, și anume că banii alocați de stat pentru hrana pacienților sunt insuficienți, iar o primă dovadă au oferit-o chiar autoritățile publice centrale.

Reprezentantul „TVR Moldova” a specificat că problema a fost recunoscută și de oamenii din spitale, responsabili de alimentația pacienților, și de către unii pacienți, iar faptul că nu a spus-o chiar un administrator de spital, așa cum lasă să se înțeleagă materialul, asta da, poate fi o inexactitate, dar nu schimbă deloc mesajul central al reportajului, și anume că hrana e puțină, deci reporterul a spus adevărul.

În opinia dlui Rădulescu, dincolo de toate aceste detalii, care țin de „bucătăria” meseriei de jurnalist, nu s-au încălcat principiile jurnalistice de bază, pluralismul opiniilor, diversitatea, reflectarea adevărului, în special.

Membra Consiliului Audiovizualului, Tatiana Crestenco, a precizat că în subiect reporterul vorbește despre situația din cadrul Centrului Republican de Reabilitare pentru Copiii cu dizabilități, prezintă situația de acolo și imediat trece și adresează întrebări unor persoane care probabil sunt internați în alte spitale. În opinia membrei CA, nu s-a făcut distincția clară între fapte și opinii, deoarece în reportaj nu este o claritate între imagini și între informația prezentată de reporter.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Ruslan Mihalevschi, a precizat că în titlul și lidul știrii s-a menționat că *„20 de lei este bugetul pentru meniul zilnic al unui bolnav internat într-un spital din Republica Moldova”*. Prin urmare, Ruslan Mihalevschi a menționat că a încercat să se documenteze pe marginea acestei cifre, dar, cu regret, nu a găsit o confirmare. Ba mai mult,

urmare a consultării paginii oficiale a Guvernului Republicii Moldova, a remarcat comunicatul care a stat la baza știrii, prin care a fost specificat că *„prevederile despre majorarea normelor de alimentație nu se referă la alimentarea pacienților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală, a căror alimentare nu este reglementată prin tarife stricte”*. Astfel, membrul CA a menționat că, în calitate de consumator de servicii media, nu a înțeles sursa care a stat la baza difuzării acestor informații.

În acest context, vicepreședinta CA, Ana Gonța a menționat că problema constă în modul în care toată această informație – factuală, adevărată, bazată pe un adevăr – a fost „împachetată” și prezentată de „TVR Moldova”. Prin urmare, nu poate fi negat faptul că a fost un melanj de imagini prezentate fără explicații și background-ul de rigoare a lipsit din reportajul „TVR Moldova”, respectiv, rigoarea și acuratețea în redactarea acestui material a cam șubrezit.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, **Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, urmare a petiției nr. 162 din 04 octombrie 2022 din partea directoarei Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, Ecaterina Gîncotă. (PRO (6) UNANIM – A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RIBCA și L. TUREA.)

2. A admite petiția nr. 162 din 04 octombrie 2022 din partea directoarei Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii, Ecaterina Gîncotă. (PRO (4) – A. GONȚA, T. CRESTENCO, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (2) – O. DABIJA și E. RIBCA.)

3. A sancționa cu avertizare publică furnizorul de servicii media „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod. (PRO (4) – A. GONȚA, T. CRESTENCO, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (2) – O. DABIJA și E. RIBCA.)

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, furnizorul de servicii media audiovizuale „Societatea Română de Televiziune” este obligat să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (4) din CSMA, potrivit cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sînt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii”.

5. Furnizorul de servicii media audiovizuale „Societatea Română de Televiziune” va prezenta, în termen de 5 zile de la data aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chişinău, sediul Râşcani (MD-2068, mun. Chişinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcţia control servicii media audiovizuale.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării şi va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi pe pagina web a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

VICEPREŞEDINTĂ

Ana GONȚA